

قادر فتاحی قاضی
مانده از شماره بیش

چند بیت کردی

مانند شیر گرم لانه
از چشمان [محمد] جوهر (= هیبت)
میچکد
برای غزای کافرها.
مدح سلاحها تمام است
[محمد] با غیرت و ممتاز است
برسر این دنگ^۱ و بحث.
زره و قلغان و سپر
دوازده خنجر دم لعل
گرز و گویال حاضر شد
دلها دست (= شروع) بناله کردند
برای غزای دین باطل (= کافر).
عبدالرحمن همتر است
به همتر خانه برود
لایق من در میان این [اسب] ها

وه کو شیری گدرمهلان
جهوهر ده تکی له چاوان
له بو خهزادی کافران .
مه تجی چه کان خلاسه
به غیرهت و ممتازه
له سهر ئمو ده نگ و باسه .
زره و قلغان و مه تعال
دووازده خهنجه ری ده لان
حازر بو گورز و گویال
دل دهستی کردن به نال
بو خهزادیه دین به تعال .
مه یتهر عه بدبو رزه حمامه
بز وا بو مه یتهر خانه
قا بیلی من لهوانه

۱— دنگ بروزن رنگ بمعنی صدا است .

جهان پیما سلطان اسبهای است
برای روز سختی بدرد میخورد.
جهان پیما سمش گیرد بود
کوشهش [مانند] مقر ارض بود و منزل
بود.

صدایش مانند کور کور است.
پر ای غزای کافرها شاپیشه است.

جهان پیما بحری است
پیشانیش قطره‌ای سفید است
کس اسبی بخوبی این اسب ندارد
اصل شیر غزالی است
از همپر خانه بیرون آمد
دُمش چون بیداغ (= بیرق)
شاهانه است

کردنش چون مار کوهستان است
چشمها مند زیره کرمان است
زین و رکاب پایین بیاید
همه ابریشم و صدقکار
کس آنرا ندیده است مگر این بار
دست افسارساز (= تهیه) کمند
لگام از طلای دست افشار
محمد آماده شود خدا پار او باد

جیهان پہ ماسولتانہ
بوزرگی لئی قھومناہ۔
جیهان پہ یما بوسم خن
کوئی مہ مقسست و مہ فنزل بن

نۇر كەھى دىي وە كۆز كۆز
لەبۇ خەزاي گاور قىز.

جیهان په دیما به حریمه
قدھریک نیوچاوانی سپیمه
کھس ولاغی واي نیمه
عده سلہ شیر خداویه
هاتھ دھر له مهہ یتھر خانه
کلکت بد داعی، شاهانه

که دن ماری کو یستانه
چاو وہ ک زیره ی کرمانه
زین و سه قاو بیته خوار
پاک آوریشم و سه ده فکار
کھس نه ی دیوہ مه گهر اه و جار
باساز پکهن ده سکه و سار
لغاو ته لای دهسته و شار
ساز بی، اه لای بی، بار

۱- کورکور نام منغی است، ظاهراً این منغ بنا نام صدایش خوانده شده است.

برای غزای کفتار
سیصد اشتر بقطار
این سیصد را باید بار کنی
این با فراغت و آسایش بیا بیم .
کمند میان شاندهایت
بنخانه خال (= دایی) هایت میروی .
شیر و خنجر و ساطور
یا با خواهش یا بازور
یا با خواهش و تکلیف
یا به (= بوسیله) دو زرگ دشوار
دنیارا بر آنها زهرمار (= تلغیخ) کن
کفتار ارزش ندارند
من بعنوان نصیحت بتو بگویم .
در مسلمانی هست .
من جگرم لخت لخت است
مسلمان با ارزش است
باید دلت آرام نگیرد
بروز و شب
از تو سیصد بار میخواهم .

له بو خدا یه کوفغار
سی سهت و شتر به قهقار
ئهوسی سهنه (ده بی) پیکهی بار
فه ره غه نیمان بیئه وجار .
کمهندی شانه و شانت
ده چیه مائی خالان .
شیر و خنجر و ساتور
یان به خواهیشت یان به زور
یان به خواهیشت، ته کلیددار
یان به دوزه رگی دوزوار
دنیا یان لی پکه به زه هری مار
قاپیله تیان نییه کوفغار
من پیت بلیم نسیحه تکار .
چومکه جه بعهی^۱ ایمه یه
له موسو امانه تی داهه یه .
ئهمن جه رگم لدت له ته
موسولمان به قیمه ته .
ده بی دلت نه سرهوی
به روز هه تا کوشدویی
سی سهت بارم لیت ده وی .

۱ - این عبارت بواسطه کلمه مجرف جمعه (بغتیه اول و سوم و سکون دوم) نامفهوم شده است، لذا قابل ترجمه نیست .

[محمد] ساز (= آماده) شد. مادرش

بیرون آمد، گفت:

پر کاب (= اسب) مانند مرد

سوار شو

هر گز ای شیر زرد خود را نبازی

با پدرت شرط کرده ام

مرد باشی، نامرد نباشی

کافر (ها) را برایم تار و مار کنی.

خدا بتو اقبال بدهد

[مردانگی ترا] تا صد سال باز گویند

کافرها را بناله و فریاد بینداز

ابدا نامت در دنیا مشهور شود.

اگر خودت بدانی

از من و علی مردان هستی

شیری هستی که بدشمن مجال نمیدهی

بخانه خالها میروی.

بگو: من برای این آمده ام

که باشما سهیم هستم

مرد بسیار هوشیاری هستم.

من نیزه را فرو میبرم

خون شما را میپاشم

حق خودم را از شما میگیرم

یا سر شما را میاندازم

ئدوه سازیو. ئدوه دایکی هاتهده رئ،

کوتی:

له‌ر کیف سوار به وه کومه رد

قفت نه خه جلیتی شیری زه رد

له گهله با بتم کرد و ووه شهرت

مداد بی، نه بی به نامه رد

کافرم بوقیکه که دت و پفرت.

خودا بتدا تن ایقبال

بی گیز نه وه تاسهت سال

کافر پخه گاله گال

تیو بانگت بزروا عه بدل.

نه گه بوخوت بزانی

له من و عه لی مردانی

شیریکی بی و چانی

ده چیه ماله خالانی.

بلی: نه گه هاتوم ئهی یارم

ئه منیش له نگو بهزدارم

پیساوینیکی ذور و شیارم.

من گمبی ده چه قینم

خوینتان ده پیز زینم

حده قی خوم لیو ده ستینم

یان سهزو ده په زینم.

چند بیت کردی

سخنان را دگر گون نکنی
این بار تو اسیر نشوی
چاره و حرمت برای من نخواهد ماند
صد بار به پیغمبر نازدار قسم
اگر بمن طعنه و هوار^۲ بزنند
مجبورم دو باره کافر می شوم
بانگت بر آید تعالیم بداند
مانند ابر آسمان
کمند را روی شانه بینداز
کمند را روی گردن بینداز.
سر بی اجل زیر خاک نمی رود.
دفعاً لازمست ای یار
ای فرزند راهت آشکار است
باین [و سیله] کار و بار تو رو برآه
می شود
خود را به ستار بسپار.
دعای مادر برای اولاد
خدا آنرا بر باد نمیدهد
بجاهای چول (— غیره مسکون) می روی
پیغمبر بفریادت بر سد.

قسان نه که‌ی یه‌ک به‌یه‌ک^۱،
یه خسیر نه‌ای تُّوئُوجار
ناممی‌نی حورمهت و چار
سه‌ت جار به‌و نه‌بیه نازدار
لیم بدنه تانوت و هاواد
مه‌جبورم ده بمهوه کوفار.
گرمت بی عالم بزانی
وه کوهه وری (ده) عاسمانی
که‌مهند پخه‌سرشانی.
که‌مهند باوی سدرملی
سدر به‌بیه ئه‌جهل ناشتهوه بن گلی.
دیفاح لازمه ئه‌ی بار
ئه‌ی فرزندی رئی دیبار
به‌دوهت پیک دی کار و بار
خوت بسپیره به‌سه‌تبار.
دوعای دایک بو عدو لاد
خودا قدت نایدا به باد
ده‌چیه چولی و چول ولات
پیغمبهار بی له‌فریات.

۱ - این هصراع تنها است و قافیه‌اش با مصراحتهای ماقبل و ما بعد یکی نیست، شاید در اینجا مصراحتهایی (که با این هصراع هم قافیه بوده) افتاده باشد.

۲ - این واژه در فرهنگ لغات عامیانه آفای جمالزاده آمده و معنی داد و فریاد است.

بجایی میروی که هیچکس آنرا
نمیشناسد

[محمد] پسری بسیار ممتاز است
حضرت عیسی بفریادت برسد.
خودت را شجاع و باهنر کن
گوی از میدان بدر کن
با غیرت و با جوهر [باش]
بامید صالح پیغمبر.
از سرای پیرون رو
بامید خدای
باسرد و گرم روز گار رو برو نخواهی
شد.

[محمد] برآه افتاد، به منزلی که
میرسید کافرها از او جلو گیری
میکردند. میگفت: بمملکت فضیلی
و دُجلی میروم. نام خالش شنگ بود،
[محمد] آمد، از برای [حاطر] خالش
کافر [ها] در هیچجا ازا جلو گیری
نکردن.

مانند شیر، خود را لات (= بیچاره
و زبون) نکرد:

ده چیه هیچکه سنه ناسه
کوریکی زور همتا سه
[ده] فریات بی حذر هتی عیسا.
له خوت ده تانوت و حونه
گو لممهیدان بدراه ده
به غیره ت و به جه و هه
هانام سالح پیغمه مبار.
ده بزوله سه رایه
به هو میدی خودایه
به ردی سارد و گهر مت و به پیش
نایه.

ئهوه هات، هچمه نژلیکی هات
کافران جله و گیریان لی ده کرد.
ده یگوت: ده چمه ممهله که تی
فوزه یلی و دوجه یلی. خالی تیوی
شه نگ بو، ئدوه هات، له بهر خالی
کافر له هیچ جیگایه ک جله و گیریان
نه کرد.

وه کوشین، خوی نه کرد لات:

«باو بگویید خواهر زاده ات آمد.»
 من مردی با فهم
 شیر دورایا مام .
 شنگ اگر دانست هنرو دات از خود
 نشان داد
 باستقبال او آمد.

با گاو و گردون کردن.^۱ اگر نشانه
 خواهرش با او بود او را احترام
 گرفت، پس اورابخانه برد، [محمد]
 تاهفت روزمه مان او بود. پس گفت:
 مطلبیت چیست؟ هر چه از من ساخته
 باشد، گرچه مذهب ما هم یکی نیست،
 برایت انجام میدهم. گفت: با خواهش
 یا شارت در مملکت میافکنی؟ گفت
 چیزی که با خواهش میسر شود آیا
 شارت و خون ریزی میخواهد؟ گفت:
 در مملکت ما غله یافت نمیشود.

سیصد اشترا بقطار

«پیشی بلین خوار ذات هات.^۲»
 من پیاوینکی به فام
 شیری دوری عهیا مام .
 شه نگ عه گهر زانی له خوی دا حونه
 و ذات
 بهایستیقبالیه و ههات .

به گاو و گردون بو کردن. عه گهر
 نیشانه خوشکی پیش بو ایحتیرامی
 گرت، جابر دی بو مائی ، میهمانی
 بو تا حموت روز. جا کوتی: هه تله بت
 چیه؟ ندوه ندی بو مبکری، عه گهر چی
 هه زه بیشمان یه ک نیه ، بوت پیک
 دیشم. کوتی: به خواهیشت یان شه
 شه رازه ات له همه مله که ته که ته دخه هی؟
 کوتی: عه گهر شتیکی به خواهیش
 پیک پیش ره رخوین ریزی دهی؟
 کوتی: له همه مله که ته که ته ایمه پیش
 ده غلیمه .

سی سلت و شتر به قه تار

۱- ریئی سی رفڑی ما بو بگاتی.

۲- گاو و گردون کردن، بمعنی قربانی کردن است و خصوصاً قربانی کردن گاو را گویند.

بی گفتگو و پرسش
باید همه را برایم بار کنی
باشست هزار دینار
[تا] در دنیا با آن رفتار کنم .
من گوش کن ای باهنر
نگویی که [این] فقیر و دست بر سر است
حق مادرم نزد تو است .
در جنگ سستی نمیکنم
شاهیاز چنگ بخونم
حق مادرم را می ستابم .
گفت: جوان چشم تمانند بازو صقر است
بر من بهانه مگیر
حق مادرت را بگیر .

به بیان گفتو گو و پرسیار

ده بیان همه موم بوپکه هی بار
له گهله شیست هزار دینار
له دنیای پیش بکهم رفتار .
گوییت لامن بیان گهی حونه ره
نه لیلی فهقیره و دهست بدسره
حدهقی دایکمت له سره .

له جه نگی را نامینم
شا بازی چه نگ به خوینم
حدهقی دایکم دهستینم .

کوتی چاو بازه و هک سه قره
به هانم پیش مه گره .
حدهقی دایکت و هر گره .

هر چه گفت باو داد ، محبت او در
دلش جای گرفت ، دل محمد را
آسوده کرد ، ده شب او را مهمنان
نگهداشت ، خودش هم باو صد شتر
داد ، آنها را بار کنید آنطور یکه محمد
میخواست . غصنه فریاد بود که پرسیار
پهلوان بود ، در میان کافرها کسی
نبسود که همتای او باشد ،
آوازه اش در مملکت پیچیده بود ،

ههچی کوتی داییه ، تو حمی پهلوانی و مطالعات فرنگی
سده ری ، دلی محمد مهدی آسوده کرد ،
ده شهوی به میوانی زاگرت ، بو
خوشی سهت و شتری داییه گدوانیشی
بو بار کرد به مهرا می دلی خوی .
قهزنه فهربیک بویه گجارت زور پالهوان
بو ، له نیو کافران دا که سیکی دیکه
نه بو تای وی بیان ، نیو با نگی مهمله که تی
گرتبو ، خهله کی مر ریخی بو ، آخر وه

چندبیت کردی

اھل مریخ بود ، پادشاه نبود ولی
پادشاهان اورا بر خود مقدم می‌شمردند.
پادشاهی بود بنام یعقوب شاه ، کافر
بود ، دختری داشت بنام شعره و
زنش هم گلندام نام داشت . غضنفر
روزی از تلاش زورخانه بر می‌گشت
از برای سراپرده گذشت ، شعره
جوانی بود لایقی بود می‌بایست
که بتماشای او رفت ، اگر آمد او
را دید . در کنار پنجگره شعره
ایستاده بود ، شصت و شش قار زلف
عنبر آسا را فرو هشته و پریشان
کرده بود .

چون نوجوان و مانند شاهین است
گلن دل بلبل را می‌رباید .

غضنفر اگر او را دید مثل آن بود
که با گاز انبر تمام رگهای بدنش
را در آوردند ، پس گفت :

قربان خرامیدن و گفت و نامت گردم

و نه پیشنه گهر پادشا بی تهواوی پادشا و
پیش خویان ده خست . پادشا یه کبو تیوی
یاقوب شابو ، کافر بو ، کچیکی بو
تیوی شه عره بو ژنیکیشی بو تیوی
گولندام بو ، قهزنده فدر رُوزنیکی له
تللاشی زورخانه ده هاتدوه به بدر
سهرآ پفرده داهات ، شه عره جووا نیک
بولایه قیک بو ده بوبچیه تمهشاییه ،
ئه گهر هات چاوی پی کهوت . له سدر
ته کی په نجهره شه عرا زواه ستابو ،
شیست و شهش تار زلفی عده بـهـر
آسایی بـهـرـدـاـبـوـهـ وـیـهـرـیـشـانـ کـرـدـبـوـ .

چومکی نو جووانه ده لئی شه هینه
گول دلی بولبول رفینه .

ئه قهزنده فدره ئه گهر چـاوـیـ پـیـ
کـهـوتـ وـهـکـ بـهـ گـازـ زـهـ گـیـ بـهـ دـهـ نـیـ
هـهـمـوـیـ دـهـ رـهـیـنـنـ بـهـ قـهـرـاـهـ بـوـ .

جاکوتی :

قوربانی له نجه و گوفت و ناوت بم

قربان رخسار نیاشفتات گردم
قربان لیموی (= پستان) دست
نzedهات گردم

شرط میکنم که بعشق تو مشغول باشم.

غضنفر بر گشت . تیغ دست شعره
بچگر غضنفر حر امنزاده خورد و
از پشتش بیرون آمد. آنقدر هم
صاحب هنر بود از کس شرم نمیکرد،
بعد از یازده ساعت تیر شعره دل او
را رنجور میداشت ، داش آرام
نمیگرفت. بمجلس شاه آمد. شاه
گفت: چرا اینقدر ناراحت و آشفته
هستی؟ گفت: ای پادشاه من دائم در
زورخانه هستم، چند کله دشمن ترا
بریده ام، چشمم بدخلتر تو افتاده
است، اگر او را بمن ندهی یا تخت
راس نگونمیکنم یا خودم را میکشم
یا کشورت را آشفته میکنم. گفت:
مهلت، تا بیست و چهار ساعت جواب
ترا میدهم. پادشاه ازو زیران پرسید:
چه جوابی به غضنفر بدهم؟ فردا
بمن میگویند: پادشاه دختر خود را

قوربانی هنهنیهی نهشیوا و ت بهم
قوربانی لیمّوی دهست لی نه دراوت بهم

شهرت بی خدریکی شهو راوت بهم .

نهوه هاتهوه. تیغ له دهستی شعره
بّووه لجه‌گی قدر نه فهری حدر امنزاده
درا له پشتی هاته دره . هیندهش
ساحیب حونهار بو شهارمی له که هس
نهده کرد، پاش یازده سه ساعت تیری
شعره دلی دیشاند، دلی نهده سورا.
هاته محلیسی شا، شا کوتی: بّووا
نازه حدت و شیواوی؟ کوتی: پادشا
نهمن دائمه له زورخانه، چه ند
کله‌له‌ی دوزه‌نتهم بزیوه، چه اوم
به کچی توکه و توه، نه گه ز
نهده‌یهی یان تهخت لی تیک ده ده
یان خوم ده کوژم یان مهمله که ت
لی ده شیویتم . کوتی: هولت، بیست
و چهوار سه ساعت جووا بت ده ده مهوه،
پادشا پرسی بهوز زیران کرد: چ-
جووا بی قدر نه فهر بدهمه ووه؟
سبحه‌ینی بهمن ده لین: کچی خوی

بمردی پهلوان داده است !

نیازم را برآورید
سی^۱ بهسی و باز به باز میدهند.

من پادشاه نامزد دختر من باید
پادشاه باشد نهاینکه یک نمک خور
و پهلوان باشد. پس گفتند: علاج پذیری
نیست، انتها مراتب برایت تدبیری
بیندیشیم؟ گویند برای اصحاب
مغرب زمین بیغمبری پیداشده است،
تمام دنیا را مستخر کردن، گویند
عموزاده‌ی دارد، نامش علی است،
خیبر را ویران کرد چه کرد و چه
کرد، این شر (= جنگ) بر سر ما
هم خواهد آمد پیش از این (=
قبله) از غصتقر بهانه بگیر، بگو:
برو برایم سرعالی و چهل اصحاب را
بین. تمام بتپستان دنیا، اگر او
این افتخار را کسب کند، بتوتملق
می‌گویند. سخن را کوتاه کنیم،

داوه به کابرایه کی پالهوان !

پیکم بینن نیاز
سی ددهن بهسی، بازدهن به باز.

نهمن پادشاه نامزدی کچی من ده بی
پادشاه بی نهوه ک نمه ک خور و پاله
و ایلیک بی. جا کوتیان: علاج پذیری
نیمه، اینتهای مهزاتیب ته گمیریزکت
بو پکهین: یسدسحا بدی رُوژ آوایه
ده لین پیغمه‌مبار یکیان بو پیدا
بووه، ته اوی دو نیایان موسته خدر
(= داگیر) کرد، ده لین آموزا یه کی
ههیه، تیوی عه لیه، غه بیدری تیک.
داقی کرد و چی کرد، ئهوشه زه هدر
دیته سهر ایمه. پیشه زین پهله لپ له
قهر نه فدر بگره بلی: پچو سه ری
عدلی و چل یسدسحا بدیم بو بیزه. ته اوی
بو تپه رسنی دنیا یه ئه گهار ئه و
ایقتیخاره بکا تهمه للوچ به تؤده کهن.
جا کورتی بیزیندوه، سبدی یعنی بهه

۱ - سی، غاز وحشی است که بوسیله شمقار (= یک نوع هرغ شکاری) صید می‌شود.

فردا به غصتقر گفتند: اگر بروی
سر چهل صحابه و علی ابوطالب را
بیاوری ماهم شعره را بتو میدهیم.
پس گفت: با آن شرط من میروم که
شعره ومادرش گلندام با من همراه
باشند، باید [شعره] با خیمه و بارگاه
و با همه چیز همراه من باشد.

اما گفت: ای پادشاه من تنها
نمیروم

با من قشون همراه کن
علی هرا [برای دیگران] پسند نکند.

پس گفت: ای غصتقر دلیر
من ده لیم تو گوی بدیره
پهلوانان را بشمار.

پهلوان [ان] بیاند آنها را بینم
گرزشان را بستجم
سبک باشد سینه شان را می‌شکافم.
جارچی بر سر تالار رفت

قهرنده فدریان^۱ کوت، کوتیان: ئه گدر
پیچی سدری چل ئه سحابه و عهلهی ئه بو-
تالیب یئنی ایمهش شه عره ده ده یئنی.
جا کوتی: بدهش رتیک ئه من ده چشم
ئه گدر شه عره و گولندامی دایکی
ده گهلم بن! ده بی به خیوه و
تهداره ک و باره گاو به همه مشتیکه و
ده گهلم بی.

ئه ما کوتی: شاهم ناصم به ته نی

زه گهلم خه قوشنه نی
عهلهی پیتم نه کاپه نی.

جا کوتی: قهرنده فدره دلیره
من ده لیم تو گوی بدیره
پا لهوانان بژمیره.

پا لهوان بین بیان بینم
گورزیان هه ل بسه نگیتم
سوک بی سینگیان هه ل دیتم.

جارچی چو بوسه ر تالار

۱ - در زبان کردی مفعول (خواه صریح و خواه غیر صریح) و عهجهنین مقنم اگر پیش از فعل آمده باشد ضمیر از فعل جدا شده با تههای آنها ملحق میشود.

از چهار کنار چریکه^۱ (= بانگ) زد
 هر دسته تمام شصت هزار
 لشکر جنبید و پایین آمد
 بطرف شاه قتل (۴) نازدار.
 هزارش کرسی نشین
 هزارش کمر زرین
 صف بسته بودند چین به چین
 از مسلمانها به کین [بودند]
 مادا او طلبیم میر ویم
 مانند کبک جوان گرسنه، هستیم.

ساز (= آمده) شدند، خبر به شعره
 داده گفتند: باید با غضنفر بروی،
 دوازده هزار خیمه دو بر گ اطلس
 حاضر شده است، ترا هم میبرند.
 شاه دنبالش فرستاد، گفت: باید، با
 غضنفر شرط کرده ام اورا میفرستم.
 زن و دختر همراهش میآیند:

دسته بیی از هر ویان آمده بودند

چریکاندی له چووار که نار
 که زهی تمواوشیست هزار
 لشکر جمی و هاته خوار
 بهره شاقه تلی نازدار.
 هزاری کورسی نشین
 هزاری که هبدر زینین
 سفیان به سبو چین به چین
 له موسو لمانان به قین
 ایمه داو خوازین ده چین
 وه کو که و بازی بر سین.

ئمه سازیون، خه بدریان به شعره
 دا کوتیان: ده بی د گهله قهز نه فهر
 پچی، دو و ازده هزار خیوه تی دو په
 لگهی ئه تلهس حازر کراوه. ئه توش
 ده بهن. شاله دوی نارد، کوتی: بی،
 شهر تم ده گهله قهز نه فهر کردووه
 ده بینیرم. زن و کچ ده گهله دیین:

پولیک هاتبون نه شمبله

۱ - چریکه بصورت فعل در آمده است و مصدری چریکاندن میباشد و ماضی و مضارع و

امر دارد.

انگشتتر پر از انگشتتری
عاشق ذلیل آنها است.

[زلف عنبر آسا] [را]
مانند فدا بی^۱ [روی شانه ها] انداخته

بودند

همه رستم آسا [بودند].
دسته بی آمدہ اند خان^۲ و مان
مانند انار سر دستها
عاشق برای آنها بیجان می شود
کمرشان لعل رمّان [است].

ساز (== آماده) شدند. سخن را
کوتاه کنیم، تدارک و اسباب برای
شعره حاضر شد. شاه قتل (؟) گفت:
دست در دست بیکدیگر نهید. مجبور
بود و گرنه او را خوشایند نبود.

ملکه بر سر کنج لیانت
بر سر لیر (= بر آمدگی) پستانهایت
برای زنجیره زلقانیت
گوشواره لعل رهانیت.

قامک پر له ئه نگوستیله
عاشق بوان زه لیله.
زولفی عدمبه ر آسایی
هاویشتهیان وه ک فیدایی

همه موی رؤسته م آسایی.
پولیک هاتون خانومان
وه ک هناری سهر دهستان
عاشق بولیان ده بی بی گیان
که هبه رهی له علی روممان.

ئه و ساز بون. کورتی بیزینه دوه،
تهداره ک و همسپا بات بوشە عمره
حائز کرا. شاقه تل کوتی : دهست
لهدهست یه کتری نین. هه جبور بو
ده ناپی خوش نه بو.

مهله که لمدر کونجی لیوانت
له سهر لیری مهمکا نت
بوزنجیرهی زولقانیت
گوارهی له علی روممان.

- ۱ - در «بیت» بهرام و گلندام، فدا بی معشوقه منصور است، ظاهرآ در اینجا همان فدا بی منظور نظر است.
۲ - خان و مان: زیبا و باشکوه.

چند بیت کردی

بدين ترتیب با هم شرط و قرار کردند.
اگر لشکرش ساز (= آماده) شد،
مادرش گفت: بادختر خودم میروم
نبايد خیمه آنها باهم باشد. پنجاه
شب بود لشکر آنها برای ویران
کردن مکه میآمد. آنوقت محمد
خیمه برآمد افتاد، برآش انداختند.
راه هفت ساعت از بارگاه غضنفر
دور بود. آنقدر دور بود. محمد را
برآه انداختند. چهارصد شتر برایش
بار کرده بودند. خالهایش او را
بطور حسابی برآه انداختند. شش
هفت ساعت راه آمدند، شب فرا-
رسید، باو حکم داد در هیچ جا ازاو
جلو گیری نکنند، فصل بهار بود.

محمد بهمیش گفت:

محمد گفت: همیش
تو برو گیر (= معطل) مشو
اما انشا الله را فراموش میکردا
بدين سبب گرفتار میشد.

پس خدا بنمودشان عجیل بشر

ئدوه شهدت و قدر اریان کرد. ئه گهر
له شکره کهی سازبو، دایکی کوتی:
ده گهل کچی خوم ده چم نایی خیوه-
تیان پیشکوه بی . پهنجاشهو بو، له-
شکریان ده هات بومه ککه تیکدان.
ئه ووه ختی محمد مهد حه نیفه و هری
که وت، بهزیان کرد. ریگای حه وت
سده عاتان دور بوله باره گای قه زنه فهر.
ئه ووه نده دور بو . محمد مهد دیان بهزی
کرد، چو وارسه هت و شتریان بوبار
کردبو، به حیسا بی بهزیان کرد ماله
حالی. هاتن، وه کریگای شهش
حه وت سده عات، بو بشهو ، حه کمی
دایه له هیچ کوئی جله و گیری نه کهن،
به هاریش بو وه خته که . محمد مهد به
مو بهشیری کوتی :

محمد مهد کوتی: مو بهشیر
ئه تو بز و مه به گیر
ئه ماما ایشده للاهی ده چوله بیز
به واشهه للازیهی ده بو گیر .

۱ - مولانا میف ما ید :
گر خدا خواهد نگفتند از بطر

اند کی خوابش می‌آمد، آن‌ها رفند.
محمد شیرین جوان است
از راه بر کنار شده است
لگام را بیازو انداخت
سپر را زیر سر نهاده است
خوابش آمد پهلو [پر زمین] نهاد
یک ساعت در استراحت مانده است.

خنوی دههات نهختیک، ئهوان زفین.
محمد محمد شیرن لاوه
لهزیگایهی لاداوه
لهقولی کرد لغاوه
مه تعالیٰ له بن سهر داناوه
خهوي هات پالی داوه
سەحاتیک له ایستیز احمد داماوه .

بقيمه‌دارد

ژوپینگ کاو علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتابل جامع علوم انسانی